

55 URNES PER LA LLIBERTAT

01.10 – 25.11.2018

55 URNAS POR LA LIBERTAD
55 BALLOT BOXES FOR FREEDOM

L'exposició «55 urnes per la llibertat» mostra el treball de cinquanta-cinc artistes de Catalunya, des del nord al sud, que amb la seva creació volen fer visible un crit i un compromís. La força de la unió de la seva creativitat és l'expressió d'una societat que, pacíficament, demana, des de fa anys, poder exercir el seu dret de vot i que ha observat, astorada i indignada, com la voluntat de fer sentir la seva veu s'ha pretès trencar amb la força dels cops.

Per a molts era impensable que en el nostre entorn geogràfic, Europa, i al segle XXI, es donaria el cas que sota el pretext d'unes lleis es justifiqués la utilització de la força per limitar els anhels d'una part d'un poble que volia fer sentir la seva veu.

Es fa molt difícil d'entendre —i impossible d'acceptar— que la força policial servís per reprimir, amb violència, la intenció d'un poble pacífic d'expressar la seva opció a través del vot.

Els fets de l'1 d'octubre quedaran a la memòria col·lectiva com una vergonya per a la democràcia, més enllà de l'opció particular de cadascú. Les urnes, objectes de plàstic xinès, materialitzen tota la dimensió èpica d'aquesta jornada electoral. Vingudes, segons diuen, de la Maternitat d'Elna i vehiculades per milers de braços anònims i invisibles, han estat el Graal per a una bona part de la societat catalana. Buscades i perseguides per les policies del regne d'Espanya, han aparegut miraculosament a les primeres hores del dia en cada poble català. Protegides i defensades per demòcrates a favor —però també en contra— de la independència de Catalunya. Les urnes són el símbol de l'1 d'octubre.

En aquest context social, els artistes com a ciutadans testimonis de la història i les seves relacions, i element d'anàlisi de la vinculació de l'ésser humà i el seu entorn, posen la seva creativitat com a crit d'alarma sobre el

que ha succeït, i fan denúncia del dèficit democràtic per reclamar que els fets de l'1 d'octubre no es repeixin mai més.

Cadascun dels artistes ha disposat d'una de les urnes del referèndum de l'1-O i ha creat la seva obra per tal de fer aquesta denúncia. Tots els artistes han mostrat el seu compromís pel dret a la democràcia i pel dret a decidir, i cedeixen el seu treball a la caixa de solidaritat per ajudar les famílies dels presos i per a la defensa ciutadana de la democràcia.

Aquest treball col·lectiu pren una dimensió plena de força on cada obra, amb tota la seva expressió, esdevé part d'un engranatge de denúncia i de desig de fer conèixer al món uns fets que no haurien d'haver succeït. Les imatges de les fotografies que acompanyen l'exposició són testimoni potent de les situacions viscudes. Són mostra d'una realitat que hauria de ser impensable però que ha esdevingut certa.

La implicació desinteressada de tots els participants ha fet possible una mostra que ha pres forma gràcies a l'esforç d'artistes de diferents tendències, diferents generacions, provinents des de les Terres de l'Ebre fins a París, tots junts per arribar a un mateix objectiu, com ho van fer tots aquells voluntaris que van fer realitat l'1 d'octubre.

Una xarxa de competències s'ha mobilitzat per acompanyar l'exposició: els autors dels textos, especialitzats en àmbits diferents, els dissenyadors, que han creat el catàleg i que han donat forma a l'exposició, i tots els que han contribuït amb el seu esforç i compromís a fer possible el projecte i donar a conèixer la situació catalana denunciant la repressió, la presó, la persecució i la manca de llibertat.

ESTEVE SABENCH I FINA DURAN

Comissaris de l'exposició

55 urnas por la libertad

La exposición «55 urnas por la libertad» muestra el trabajo de cincuenta y cinco artistas de Cataluña, desde el norte hasta el sur, que con su creación quieren hacer visible un grito y un compromiso. La fuerza de la unión de su creatividad es la expresión de una sociedad que, pacíficamente, pide, desde hace años, poder ejercer su derecho a voto y que ha observado, asustada e indignada, como la voluntad de hacer oír su voz se ha pretendido romper con la fuerza de los golpes.

Para muchos era impensable que en nuestro entorno geográfico, Europa, y en el siglo XXI, se daría el caso que con el pretexto de unas leyes se justificara el uso de la fuerza para limitar los anhelos de una parte de un pueblo que quería hacer oír su voz.

Resulta muy difícil de entender —e imposible de aceptar— que la fuerza policial sirviera para reprimir, con violencia, la intención de un pueblo pacífico de expresar su opción a través del voto.

Los hechos del 1 de octubre quedarán en la memoria colectiva como una vergüenza para la democracia, más allá de la opción particular de cada uno. Las urnas, objetos de plástico chino, materializan toda la dimensión épica de esta jornada electoral. Venidas, según dicen, de la Maternidad de Elna y vehiculadas por miles de brazos anónimos e invisibles, han sido el Grial para gran parte de la sociedad catalana. Buscadas y perseguidas por las policías del Reino de España, han aparecido milagrosamente a primera hora del día en cada pueblo catalán. Protegidas y defendidas por demócratas a favor —pero también en contra— de la independencia de Cataluña. Las urnas son el símbolo del 1 de octubre. En este contexto social, los artistas como ciudadanos testigos de la historia y sus relaciones, y elemento de análisis de la vinculación del ser humano y su entorno, ponen su creatividad como grito de alarma sobre lo que ha sucedido,

y hacen denuncia del déficit democrático para reclamar que los hechos del 1 de octubre no se repitan nunca más.

Cada uno de los artistas ha dispuesto de una de las urnas del referéndum del 1-O y ha creado su obra para hacer esta denuncia. Todos los artistas han mostrado su compromiso por el derecho a la democracia y por el derecho a decidir, y ceden su trabajo a la caja de solidaridad para ayudar a las familias de los presos y para la defensa ciudadana de la democracia.

Este trabajo colectivo adquiere una dimensión llena de fuerza, en la que cada obra, con toda su expresión, se convierte en parte de un engranaje de denuncia y de deseo de hacer conocer al mundo unos hechos que no deberían haber sucedido.

Las imágenes de las fotografías que acompañan la exposición son el testimonio potente de las situaciones vividas. Son muestra de una realidad que debería ser impensable, pero que ha resultado ser cierta. La implicación desinteresada de todos los participantes ha hecho posible una muestra que ha tomado forma gracias al esfuerzo de artistas de diferentes tendencias, diferentes generaciones, provenientes desde las Tierras del Ebro hasta París, todos juntos para llegar a un mismo objetivo, como lo hicieron todos aquellos voluntarios que hicieron realidad el 1 de octubre.

Una red de competencias se ha movilizado para acompañar la exposición: los autores de los textos, especializados en ámbitos diferentes; los diseñadores, que han creado el catálogo y que han dado forma a la exposición, y todos los que han contribuido con su esfuerzo y compromiso a hacer posible el proyecto y dar a conocer la situación catalana denunciando la represión, la prisión, la persecución y la falta de libertad.

55 ballot boxes for freedom

The ballot boxes exhibition displays the work of fifty-five Catalan artists, from all over Catalonia, who with their creation want to make their cry and commitment visible. The strength of the union of their creativity is the expression of a society that has been peacefully requesting for years to exercise its right to vote and that has seen with astonishment and outrage how this desire to make its voice heard has been subjected to an attempt to smash it up with the force of blows.

It was unthinkable for many people that in our region, Europe, and in the 21st century, laws would be used as a pretext to justify the use of force in order to limit the desire of part of a country to make their voice heard. It is very hard to understand —and impossible to accept— that the police force was used to repress, with violence, the intention of a peaceful people to express themselves by voting.

The events of October 1st will remain in the collective memory as shameful to democracy, beyond each individual's political sympathies. The ballot boxes, plastic objects made in China, stand for the entire epic dimension of this Election Day. Coming, as is claimed, from the Elna Maternity Hospital and transported by thousands of anonymous and invisible hands, they were the Holy Grail for a good part of Catalan society. Searched for and chased by the Spanish police, they appeared miraculously early that day in every Catalan town. Protected and defended by democrats in favour —but also against— the independence of Catalonia. The ballot boxes are the symbol of October 1st.

In this social context artists, as citizens and witnesses of history and their relationships and as elements of analysis of the connection between human beings and their environment, offer their creativity to symbolize a cry of alarm for what has happened, and denounce the lack of democracy so as to

appeal for the events of October 1st never again to be repeated.

Each of the artists has received one of the ballot boxes of the 1-O referendum and has made his or her creation to make this condemnation. All the artists have shown their commitment to the right to democracy and the right to decide, and they have donated their work to the solidarity fund to help the families of the prisoners and for the non-political defence of democracy.

This collective work takes on an extremely strong dimension in which each work, with all its expression, becomes part of a mechanism of condemnation coupled with the desire to let the world know about events that should not have happened.

The images of the photographs that accompany the exhibition are a powerful testimony of the situations experienced. They are evidence of a reality that should be unthinkable but has really happened.

The selfless involvement of all the participants has made possible an exhibition that has taken shape thanks to the efforts of artists of various trends, various generations, from the Ebro Region to Paris, all coming together to achieve the same goal, as did all those volunteers who made October 1st happen.

A network of skills has been mobilised to accompany the exhibition: the authors of texts —specialised in various fields—, the designers, —who have created the catalogue and gave the exhibition shape— and all those who have contributed with their efforts and commitment to make the project possible and to make the Catalan situation known by denouncing repression, imprisonment, persecution and lack of freedom.

JORDI BARTOLI

1957

Fotografies de Jordi Bartoli, membre de la cooperativa *Divergence-images.com*, realitzades entre el 20 de setembre i el 21 de desembre de 2017 per a *Le Monde*.

Fotografías de Jordi Bartoli, miembro de la cooperativa *Divergence-images.com*, realizadas entre el 20 de septiembre y el 21 de diciembre de 2017 para *Le Monde*.

Photographs by Georges Bartoli, member of the cooperative *Divergence-images.com*, taken between 20th September and 21st December 2017 for the newspaper "Le Monde"

FRANC ALEU

Barcelona, 1966

En mesón Felipe, quien no paga... cobra! «El preparao», sobrenom del rei espanyol qualificat de molt preparat, va aixafar la veu dels catalans legitimant l'ús de la violència per salvaguardar la unitat d'Espanya.

En mesón Felipe, quien no paga... ¡cobra! «El preparao», sobrenombre del rey español calificado de muy preparado, aplastó la voz de los catalanes, legitimando el uso de la violencia para salvaguardar la unidad de España.

Whoever fails to pay in Felipe's inn... gets it! "El preparao", a nickname for the King of Spain, described as well prepared, crushed the voice of the Catalans by legitimising the use of violence to safeguard Spain's unity.

NORA ANCAROLA

Buenos Aires, 1955

Urna d'or. L'urna, recoberta de pa d'or, és sacralitzada com un tresor, un element que conté tota la significació a la qual, com a demòcrates, no volem ni podem renunciar. Té l'entrada obstruïda, ferida, fins que, un dia, les tanques siguin portes obertes a la nostra expressió.

Urna de oro. La urna, recubierta de pan de oro, está sacralizada como un tesoro, un elemento que contiene toda la significación a la que, como demócratas, no queremos ni podemos renunciar. Tiene la entrada obstruida, herida, hasta que, un día, los cierres sean puertas abiertas a nuestra expresión.

Gold ballot box. The ballot box, covered in gold leaf, is sanctified as a treasure, an object that contains all the meaning which we, as democrats, cannot and do not wish to renounce. Its slot is obstructed, wounded, until, one day, the locks become doors open to our expression.

MIQUEL ARNAUDIÉS

Ceret, 1942

A la Muriel. L'urna està destrossada, la pintura fa referència a les paraules de Muriel Casals «no som aquí per buscar un somni, nosaltres som el somni» del 2013, i afirma que «ja no és un somni»: la República va ser proclamada el 27 d'octubre del 2017.

A Muriel. La urna está destrozada, la pintura hace referencia a las palabras de Muriel Casals «no estamos aquí para buscar un sueño, nosotros somos el sueño» de 2013, y afirma que «ya no es un sueño»: la República fue proclamada el 27 de octubre de 2017.

To Muriel. The ballot box is destroyed, the painting refers to the words of Muriel Casals "we aren't here to chase a dream, we are the dream" of 2013, and confirms that "it's no longer a dream": the Republic was proclaimed on 27 October 2017.

BIEL BARNILS CARRERA

Barcelona, 1976

La democràcia triturada. L'urna ja només conté paperetes trinxades, com trinxada està sent la democràcia a Catalunya, la voluntat del poble passada per la trituradora... La trituradora de paper utilitzada per l'administració o les empreses serveix per fer impossible la lectura de les informacions que conté, esborra la memòria.

La democracia triturada. La urna ya solo contiene papeletas trinchadas, como trinchada está siendo la democracia en Cataluña, la voluntad del pueblo pasada por la trituradora... La trituradora de papel utilizada por la Administración o las empresas sirve para hacer imposible la lectura de las informaciones que contiene, borra la memoria.

Democracy shredded. Now the ballot box only contains shredded ballot papers, as shredded as democracy is being shredded in Catalonia, the will of the people passed through the shredder... The shredder used by the Government or companies makes it impossible to read the information it contains, erases the memory of it.

JACQUE BARRAL

Besiers, 1947

Bastion. «Imagino Catalunya d'aquesta manera: una fortalesa ferma i sòlida, que uneix les forces de la gent i les basteix com els castells humans, talment com un far o una construcció visible des de lluny, guanyant alçada i mantenint-se forta en les maltempades.»

Fortaleza. «Imagino Cataluña de esta forma: una fortaleza firme y sólida, que une las fuerzas de la gente y las construye como los castillos humanos, como un faro o una construcción visible desde lejos, ganando altura y manteniéndose fuerte en las tempestades».

Fortress. "I imagine Catalonia like this: a strong, solid fortress which unites the strengths of the people and builds them up like human castles, just like a lighthouse or a construction visible from afar, gaining height and remaining itself strong during hard times."

NÚRIA BATLLE

Barcelona, 1958

Pluvia. «Plovía... 10.000 petits espais aixoplugats del mal temps, amagats curiosament darrere el buit de la incertesa, emplenats d'emocions, sentiments, il·lusions, antigues passions, enyors d'un passat, enyors d'un futur.» Les paperetes «triturades» s'amunteguen com els dissenys de canvi esquitxats.

Lluvia. «Llovía... 10.000 pequeños espacios cobijados del mal tiempo, escondidos cuidadosamente detrás del vacío de la incertidumbre, llenados de emociones, sentimientos, ilusiones, antiguas pasiones, añoranzas de un pasado, añoranzas de un futuro». Las papeletas «trituradas» se amontonan como los deseos de cambio desgarrados.

It was raining. "It was raining... 10,000 small spaces sheltered from bad weather, carefully hidden behind the void of uncertainty, filled with emotion, feelings, excitement, old passions, yearnings for a past and a future." The "shredded" ballot papers piled up like the desires for change that have been destroyed.

PERE BELLÉS

Terrassa, 1965

Paraula. Una gàbia... Una bandera que defineix un país, Catalunya. Un país que porta una urna, per decidir el seu futur. Un país en gàbia. Els colors de la gàbia defineixen els carcellers, taronja: Ciutadans; blau: Partit Popular; vermell: Partit Socialista Obrer Espanyol, els partits del 155. Sense paraules.

Palabra. Una jaula... Una bandera que define un país, Cataluña. Un país que lleva una urna, para decidir su futuro. Un país en jaula. Los colores de la jaula definen a los carceleros, naranja: Ciudadanos; azul: Partido Popular; rojo: Partido Socialista Obrero Español, los partidos del 155. Sin palabras.

Word. A cage... A flag that defines a country, Catalonia. A country that opens a ballot box, to decide its future. A country in a cage. The cage's colours define its gaolers. Orange: Citizens (C's); blue: People's Party (PP); red: Spanish Socialist Workers Party (PSOE). The parties behind Article 155. No words.

FABIEN BOITARD

Blois, 1973

Obsolescence. «Així que converteixo l'urna en un llum amb una vida útil de 1.500 hores tancada en aquesta urna plena de paperetes dipositades el dia de la votació catalana. Aquesta urna segellada en preservà el contingut fins al final de la seva vida. Com una obsolescència programada de la democràcia.»

Obsolescencia. «Así que convierto la urna en una luz con una vida útil de 1.500 horas encerrada en esta urna llena de papeletas depositadas el día de la votación catalana. Esta urna sellada preservará su contenido hasta el final de su vida. Como una obsolescencia programada de la democracia.»

Obsolescence. "So I am turning the ballot box into a light with a useful life of 1,500 hours closed in this ballot box full of ballot papers cast on the day of the Catalan vote. This sealed ballot box will preserve its contents to the end of its life. Like a programmed obsolescence of democracy."

DANIÈLE BUSQUET

Perpinyà, 1945

Sans titre. L'urna porta les empremtes de les mans del poble que l'acaronen. D'una banda, té noms representatius de la cultura i de la política catalanes, de l'altra, les lletres adhesives formen el cromosoma de la identitat catalana que es defineix per la seva cultura.

Sin título. La urna lleva las huellas de las manos del pueblo que la acarician. Por un lado, tiene nombres representativos de la cultura y de la política catalanas, por el otro, las letras adhesivas forman el cromosoma de la identidad catalana que se define por su cultura.

Untitled. The ballot box bears the finger prints of the hands of the people that caress it. On the one hand, names representing Catalan culture and politics and on the other, adhesive letters forming the chromosome of the Catalan identity which is defined by its culture.

TOM CARR

Tarragona, 1956

« ? ». Només queda la tapa, que ni toca a terra, l'urna ha desaparegut com el resultat dels vots que va acollir. Només queden preguntes... Qui? Què? Per què? Quan? On? Com?

« ? ». Solo queda la tapa, que ni siquiera toca el suelo, la urna ha desaparecido como el resultado de los votos que acogió. Solo quedan preguntas... ¿Quién? ¿Qué? ¿Por qué? ¿Cuándo? ¿Dónde? ¿Cómo?

“ ? ”. Only the lid remains, which does not even touch the ground, the ballot box having disappeared like the result of the votes that were cast in it. Only questions remain... Who? What? Why? When? Where? How?

FRANCESCA CARUANA

Casablanca, 1953

Fontaine bleue. L'urna rep el flux de pensament, un deversall d'emocions, un registre d'esdeveniments... L'aixeta defineix un estat capturat entre dues aigües, la que flueix i la que està parada. El moviment de les idees és com el de l'aigua, una aixeta pot parar un fil d'aigua, ningú no pot parar un tsunami.

Fuente azul. La urna recibe el flujo de pensamiento, un torrente de emociones, un registro de acontecimientos... El grifo define un estado capturado entre dos aguas, la que fluye y la que está parada. El movimiento de las ideas es como el del agua, un grifo puede parar un hilo de agua, nadie puede parar un tsunami.

Blue fountain. The ballot box receives flows of thought, a torrent of emotions, a record of events... The tap defines a state captured between two waters, one that flows and the other which has stopped. The movement of ideas is like that of water, a tap can stop a stream of water, nobody can stop a tsunami.

PASCAL COMELADE

1955

El Republicòfon. En l'obra de Pascal Comelade, les expressions plàstica i musical tenen lligams molts forts. Aquí l'urna és un instrument de música que pren posició. El Republicòfon amb la nota *si* assenyalada ens guia cap a la República.

El Republicòfono. En la obra de Pascal Comelade, las expresiones plástica y musical tienen vínculos muy fuertes. Aquí la urna es un instrumento de música que toma posición. El *Republicófono* con la nota *si* señalada nos guía hacia la República.

The Republicophone. This work by Pascal Comelade reveals strong links between plastic and musical expressions. Here the ballot box is a musical instrument that takes a stand. The *Republicophone* with the keyboard note "si" marked out guides us towards the Republic.

ROGER COSME ESTEVE

Néfiach, 1945

Corbs. El corb és un animal molt present a la mitologia, la literatura i les arts. Els corbs envolten l'urna. Ocells ominosos, els corbs assenyalen el perill, es nodreixen de carronya. Per aquesta proximitat amb la mort poden actuar de mitjancers entre el món terrenal i l'espiritual.

Cuervos. El cuervo es un animal muy presente en la mitología, la literatura y las artes. Los cuervos rodean la urna. Pájaros ominosos, los cuervos señalan el peligro, se alimentan de carroña. Por esta proximidad con la muerte pueden actuar de mediadores entre el mundo terrenal y el espiritual.

Crows. Crows are an animal with a strong presence in mythology, literature and the arts. The crows surround the ballot box. Ominous birds that signal danger and feed off carrion. Because of this proximity to death, they can act as intermediaries between the temporal and spiritual worlds.

JOËL DESBOUIGES

Malhao, 1950

La gorge rouge. L'estelada està recoberta de paperetes amb els grans noms de la cultura catalana. La cultura com a motor d'aquesta urna mòbil guiada pel cant del pit-roig revolucionari. Manifestar-se, votar, és decidir sobre l'impuls del país.

Petirrojo. La estelada está recubierta de papeletas con los grandes nombres de la cultura catalana. La cultura como motor de esta urna móvil guiada por el canto del petirrojo revolucionario. Manifestarse, votar, es decidir sobre la dinámica del país.

Robin redbreast. The "Estelada" (Catalan independence flag) is covered in ballot papers bearing the famous names of Catalan culture. Culture as the driving force of this mobile ballot box guided by the robin redbreast's revolutionary singing. Demonstrating, voting, means deciding on the driving force of the country.

QUIM DOMENE

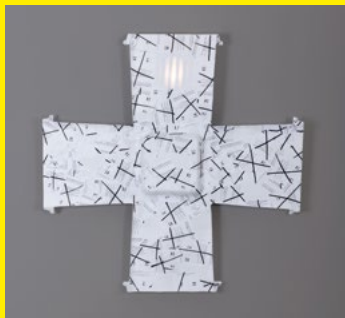
Olot, 1948

Retrats. Durant la repressió policial, les pilotes de goma de la policia espanyola, tot i que estan prohibides a Catalunya, van treure un ull a Roger Español, que volia exercir el seu dret de vot. El 3 d'octubre, el rei d'Espanya, Felipe VI, en un discurs a la televisió va avalar l'ús de la violència per part de la policia espanyola.

Retratos. Durante la represión policial, las pelotas de goma de la policía española, aunque están prohibidas en Cataluña, sacaron un ojo a Roger Español, que quería ejercer su derecho de voto. El 3 de octubre, el rey de España, Felipe VI, en un discurso en televisión avaló el uso de la violencia por parte de la policía española.

Portraits. During the police repression, the Spanish police's rubber bullets, despite these being banned in Catalonia, took out one of the eyes of Roger Español, who wanted to exercise his right to vote. On 3 October, the King of Spain, Felipe VI, gave a speech on television supporting the use of violence by the Spanish police.

PHILIPPE DOMERGUE

Clarmont d'Erau, 1957

Écrasement. L'urna és de primer aixafada, tallada i crucificada. És una metàfora de l'abolició per la força del dret de vot. Després és recoberta amb paperetes, rebregades, estripades i guixades amb una creu, com a denúncia del menyspreu per la democràcia i de la violència sofrida pel poble català l'1-O.

Aplastamiento. La urna es primero aplastada, cortada y crucificada. Es una metáfora de la abolición por la fuerza del derecho de voto. Después es recubierta con papeletas, estrujadas, rotas y marcadas con una cruz, como denuncia del menosprecio por la democracia y de la violencia sufrida por el pueblo catalán el 1-O.

Crushing. The ballot box is first crushed, cut up and crucified. A metaphor for the abolition of the right to vote by force. Then it is re-covered with crumpled, ripped ballot papers marked with a cross, as an indictment of disparaging democracy and of the violence suffered by the Catalan people on 1 October (1-O).

PEP DURAN ESTEVA

Vilanova i la Geltrú, 1955

Sense títol. L'urna clandestina, recoberta, amagada, protegida, cosida dins d'una manta. A sobre, una acumulació de senyals de direcció que indiquen possibles camins oposats. L'1-O per votar, per decidir, calia sortir de la zona de confort.

Sin título. La urna clandestina, recubierta, escondida, protegida, cosida dentro de una manta. Encima, una acumulación de señales de dirección que indican posibles caminos opuestos. El 1-O para votar, para decidir, había que salir de la zona de confort.

Untitled. A clandestine ballot box, re-covered, hidden, protected, sewn inside a blanket. Above it are direction signs indicating possible opposing paths. 1-O (1 October) for voting, deciding, when people had to leave their comfort zones.

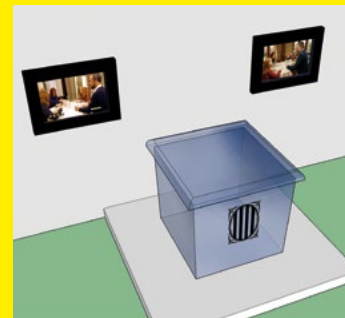
IGNASI ESTEVE I BOSCH

Girona, 1963

L'arca. L'urna ha esdevingut l'Arca de l'Aliança, la caixa sagrada que conté la paraula divina, les taules de la llei. L'urna com un temple portàtil, el verd esperançat es guarneix amb l'or intocable i amb el blau popular per ennoblir els gestos rituals. *Vox populi, vox Dei*, la veu del poble és la veu de Déu.

El arca. La urna se ha convertido en el Arca de la Alianza, la caja sagrada que contiene la palabra divina, las tablas de la ley. La urna como un templo portátil, el verde esperanzado se adorna con el oro intocable y con el azul popular para ennoblecer los gestos rituales. *Vox populi, vox Dei*, la voz del pueblo es la voz de Dios.

The Ark. The ballot box has become the Ark of the Covenant, the sacred box that contains the divine word, the tablets of law. The ballot box as a portable temple, the long-awaited greenery is adorned with sacrosanct gold and popular blue to embellish ritual gestures. *Vox populi, vox Dei*, the voice of the people is the voice of God.

JOAN FONTCUBERTA

Barcelona, 1955

Factum/Fictum. La veritat és menys real que la mentida. La paròdia del programa d'humor *Polònia* es veu més real que el visionat d'un sopar familiar de la corona, que es va transmetre per netejar la imatge després del discurs del monarca posicionant-se a favor de la violència.

Factum/Fictum. La verdad es menos real que la mentira. La parodia del programa de humor *Polonia* se ve más real que el visionado de una cena familiar de la corona, que se transmitió para limpiar la imagen después del discurso del monarca posicionándose a favor de la violencia.

Factum/Fictum. Truth is less real than lies. The comedy programme *Polònia*'s parody appears more real than the genuine family supper featuring Spain's Royal Family, which was broadcast to clean up its image after the King's speech advocating violence.

MARC FOURQUET

Ceret, 1953

Sense títol. M. Rajoy, caçador d'urnes... 7.000 caçadors de la Guàrdia Civil i de la policia, 7.000 urnes... Cap urna trobada abans del referèndum. M. Rajoy diu que no hi ha hagut referèndum. Com el rei Juan Carlos, el caçador d'elefants, M. Rajoy pren una posa triomfant.

Sin título. M. Rajoy, cazador de urnas... 7.000 cazadores de la Guardia Civil y de la policía, 7.000 urnas... Ninguna urna encontrada antes del referéndum. M. Rajoy dice que no ha habido referéndum. Como el rey Juan Carlos, el cazador de elefantes, M. Rajoy toma una pose triunfante.

Untitled. M. Rajoy, ballot box hunter... 7,000 Guardia Civil and police hunters 7,000 ballot boxes... Not one ballot box found before the referendum. M. Rajoy says there was no referendum. Like King Juan Carlos, the elephant hunter, M. Rajoy adopts a triumphant pose.

GABRIEL

Badalona, 1954

Qui pot ser obligat no sap morir. L'urna de Gabriel és una urna funerària; una urna de plom. El plom de la força i la violència atrapa les cendres de la llibertat que es troben dins l'urna. El títol de l'obra fa referència a una tragèdia de Sèneca que condemna la bogeria humana.

Quien puede ser obligado no sabe morir. La urna de Gabriel es una urna funeraria; una urna de plomo. El plomo de la fuerza y de la violencia encierra las cenizas de la libertad que se encuentran dentro de la urna. El título de la obra hace referencia a una tragedia de Séneca que condena la locura humana.

Whoever can be forced does not know how to die. Gabriel's ballot box is a funeral urn; a lead ballot box. The lead of force and violence traps the ashes of freedom found inside the urn. The title of the work refers to one of Seneca's tragedies, Hercules Furens, which condemns human madness.

JESÚS GALDÓN

Barcelona, 1971

El missatge de la festa. L'urna reflecteix l'acte de votar com una festa. La festa, un espai de llibertat com l'acte de votar. La democràcia i la festa són espais, reals i simbòlics, representatius de la llibertat dels individus i de la societat. Actuar en contra d'aquests espais, en fi, és actuar contra natura.

El mensaje de la fiesta. La urna refleja el acto de votar como una fiesta. La fiesta, un espacio de libertad como el acto de votar. La democracia y la fiesta son espacios, reales y simbólicos, representativos de la libertad de los individuos y de la sociedad. Actuar en contra de estos espacios, en fin, es actuar contra la naturaleza.

The festive message. The ballot box reflects the act of voting as a festive occasion. A festive occasion is a space of freedom like the act of voting. Democracy and festive occasions are real and symbolic spaces representing the freedom of individuals and society. Acting against these spaces is, ultimately, acting against nature.

JORDI ISERN

Barcelona, 1962

Urna pintada en negre, 4 filferros, 4 gravats enrotllats, 4 paquets de plàstic, filferro d'arc. Una urna pintada de negre amb quatre gravats que l'artista va enviar als presos polítics abans de Nadal i que van ser retornats a principi d'any. Els paquets rebutjats, envoltats del filat que oprimeix, en denúncia d'una injustícia d'estat.

Urna pintada de negro, 4 alambres, 4 grabados enrollados, 4 paquetes de plástico, alambre de púas. Una urna pintada de negro con cuatro grabados que el artista envió a los presos políticos antes de Navidad y que fueron devueltos a principios de año. Los paquetes rechazados, rodeados del alambre que oprime, en denuncia de una injusticia de estado.

Ballot box painted in black, 4 wires, 4 rolled up prints, 4 plastic packets, barbed wire. A ballot box painted black with four prints that the artist sent the Catalan political prisoners before Christmas and which were returned at the start of this year. The rejected packets, wrapped in the oppressive wire, as an indictment of a State's injustice.

SALVADOR JUANPERE

Vilaplana, 1953

Una pàtria tan petita. El títol és un vers del poema «Corrandes d'exili» de Pere Quart, convertit en una papereta que deixa les restes de les paraules buides a l'interior de l'urna. És un homenatge a tots aquells catalans que van sofrir exili, tortures, repressió i calúmnies.

Una patria tan pequeña. El título es un verso del poema «Corrandes d'exili» de Pere Quart, convertido en una papeleta que deja los restos de las palabras vacías en el interior de la urna. Es un homenaje a todos aquellos catalanes que sufrieron exilio, torturas, represión y calumnias.

Such a small motherland. The title is a verse from the poem "Corrandes d'exili", by Pere Quart, turned into a litter bin that leaves the remains of empty words inside the ballot box. It pays tribute to all the Catalans who suffered exile, torture, repression and defamation.

EMMANUELLE JUDE

Orleans, 1970

Voler de ses propres ailes. Una urna que té ales per volar cap a la llibertat. Quan la República catalana arrenca el vol, amb una mica d'imaginació, es pot sentir *El cant dels ocells*.

Volar por sí mismo. Una urna que tiene alas para volar hacia la libertad. Cuando la República catalana echa a volar, con un poco de imaginación, puedes oír *El cant dels ocells*.

Flying by itself. A ballot box that has wings for flying towards freedom. When the Catalan Republic gets off the ground, only a little bit of imagination is needed to hear the song, *El cant dels ocells*.

PATRICK JUDE

Perpinyà, 1944

Érection. Una erecció dels símbols de la terra que traspasa l'urna. La força, la vitalitat i la fertilitat d'una societat que fa explotar l'urna, en un afany de llibertat.

Erección. Una erección de los símbolos de la tierra que traspasa la urna. La fuerza, la vitalidad y la fertilidad de una sociedad que hace explotar la urna, en un afán de libertad.

Erection. An erection of the land's symbols that penetrate the ballot box. The strength, vitality and fertility of a society that uses the ballot box, in its desire for freedom.

BKB (Brigitte Kühlewind-Brennenstuhl)

Veckenstedt, Alemanya de l'Est, 1949

Friede Auf Erden (Pau a la terra). BKB va ser presa política per haver volgut fugir de l'Alemanya de l'Est. La seva urna és un monument a la pau amb llaços de llana que escriuen la partitura de *Pau a la terra*, d'Arnold Schönberg. Està posada sobre un article de diari del Che de l'1-O del 1967. A sobre de tot, un arbre amb un temple de la pau picassà.

Paz en la tierra. BKB fue presa política por haber querido huir de Alemania del Este. Su urna es un monumento a la paz con lazos de lana que escriben la partitura de *Paz en la tierra*, de Arnold Schönberg. Está situada sobre un artículo de diario del Che del 1-O de 1967. Encima de todo, un árbol con un templo de la paz picassiano.

Peace on Earth. BKB was a political prisoner for having sought to flee from East Germany. Her ballot box is a monument to peace with woollen laces that write the score to Arnold Schönberg's *Peace on Earth*. It is placed on a newspaper article by Che from 1 October 1967. Above it all, a tree with a Picassian temple of peace.

DELPHINE LABEDAN

Pau, 1981

Democràcia perforada. Una urna perforada és inútil, invalida la democràcia. Aquesta urna perforada és un homenatge a la voluntat d'un poble pacífic de fer possible el referèndum de l'1 d'octubre i una crítica a la violència del Govern espanyol. És un homenatge als empresonats i als exiliats.

Democracia perforada. Una urna perforada es inútil, invalida la democracia. Esta urna perforada es un homenaje a la voluntad de un pueblo pacífico de hacer posible el referéndum del 1 de octubre y una crítica a la violencia del Gobierno español. Es un homenaje a los presos y a los exiliados.

Punctured democracy. A punctured ballot box is useless and invalidates democracy. This punctured ballot box is a tribute to the will of a peaceful people to make the referendum of 1 October possible and a criticism of the violence of the Spanish government. It is a homage to the political prisoners and exiles.

LOLA LASURT

Barcelona, 1983

Donació. Urna embolicada amb paper de regal, fa referència a una donació en la qual es va fer el retrat d'Assumpta Corbera Santanach a través del seu llegat bibliogràfic. El seu llibre *Caos* estava embolicat amb el mateix paper.

Donación. La urna envuelta con papel de regalo hace referencia a una donación en la que se hizo el retrato de Assumpta Corbera Santanach a través de su legado bibliográfico. Su libro *Caos* estaba envuelto con el mismo papel.

Donation. Ballot box wrapped in gift paper, referring to a donation in which a portrait is made of Assumpta Corbera Santanach through her bibliographical legacy. Her book *Caos* was wrapped in the same paper.

ANTONI LLENA

Barcelona, 1943

Sense títol. Sembla una broma. Amb la seva llufa enganxada, aquesta urna fa referència a la celebració dels Sants Innocents segons la Bíblia, dia en què el rei Herodes va fer matar tots els nens de menys de 2 anys per desfer-se de Jesús... L'urna és plena de còpies de dibuixos de l'artista. L'art qüestiona, no dona respostes.

Sin título. Parece una broma. Con su llufa (monigote de papel) enganchada, esta urna hace referencia a la celebración de los Santos Inocentes según la Biblia, día en que el rey Herodes hizo matar a todos los niños de menos de 2 años para deshacerse de Jesús... La urna está llena de copias de dibujos del artista. El arte cuestiona, no da respuestas.

Untitled. It seems like a joke. This ballot box's hooked mace refers to the commemoration of the Massacre of the Innocents according to the New Testament, the day on which King Herod ordered the slaughter of all children under the age of 2 to rid himself of the baby Jesus... The ballot box is full of copies of sketches by the artist. Art questions but offers no answers.

ANNA LLIMÓS

Barcelona, 1989

La caixa negra. Aquesta urna és la «caixa negra» del referèndum. Hi podem escoltar la veu de la gent que intenta impedir que la policia retiri les urnes, les últimes converses abans del fracàs. S'han recollit els sons dels 50 col·legis electorals on la policia va intervenir retirant les urnes. És la veu dels vots silenciats.

La caja negra. Esta urna es la «caja negra» del referéndum. Podemos escuchar la voz de la gente que intenta impedir que la policía retire las urnas, las últimas conversaciones antes del fracaso. Se han recogido los sonidos de los 50 colegios electorales en los que la policía intervino retirando las urnas. Es la voz de los votos silenciados.

The black box. This ballot box is the "black box" of the referendum. We can hear the voices of people trying to stop the police from removing the ballot boxes, the last conversations before the fracas. The sounds were collected from 50 polling stations where the police intervened to remove the ballot boxes. The voices of the silenced votes.

FRANCESCA LLOPIS

Barcelona, 1956

Una barbaritat. L'1-O va ser energia i comunicació. Els fils que ragen de l'urna, com un caos líquid, fan pensar en l'exuberància de la gent i també en les xarxes socials que van ser clau de l'èxit. El paper atrapat, mig dins i mig fora, simbolitza el vot en part impedit.

Una barbaridad. El 1-O fue energía y comunicación. Los hilos que salen de la urna, como un caos líquido, hacen pensar en la exuberancia de la gente y también en las redes que fueron clave del éxito. El papel atrapado, medio dentro y medio fuera, simboliza el voto en parte impedido.

A barbarity. 1 October was energy and communication. The threads streaming out of the ballot box, like liquid chaos, make us think of the exuberance of the people as well as the social media that were key to the success. The trapped paper, half in and half out, symbolises how the vote was partly prevented.

ASSUMPCIÓ MATEU

Girona, 1952

Esperança. Una urna amb els noms de molts catalans que són part del nostre ser, amb un arbre que representa la vida, amb banderes que configuren la nostra identitat i que malauradament està tancada en una presó. Dos barrots estan torçats. «Els homes no poden ser si no són lliures.» Salvador Espriu.

Esperanza. Una urna con los nombres de muchos catalanes que forman parte de nuestro ser, con un árbol que representa la vida, con banderas que configuran nuestra identidad y que desgraciadamente está encerrada en una prisión. Dos barrotes están torcidos. «Los hombres no pueden ser si no son libres.» Salvador Espriu.

Hope. A ballot box with the names of many Catalans who are part of our existence, with a tree representing life, with flags that shape our identity and who are unfortunately locked away in prison. Two bars are twisted. "Men cannot exist if they are not free". Salvador Espriu.

MARO (ODILE MAROT)

Perpinyà

Vox populi. Una urna inclinada sobre dos pals, com pals de garrot, amb cadenes, vestigis d'un passat que l'urna esborra. Sortint de l'urna un home alçat, en la seva dignitat, la seva grandesa, es deixa la pell per la llibertat. És un homenatge a la lluita pacífica del poble català, és la «veu del poble».

Vox pópuli. Una urna inclinada sobre dos pals, como pals de garrote, con cadenas, vestigios de un pasado que la urna borra. Saliendo de la urna un hombre alzado, en su dignidad, su grandeza, se deja la piel por la libertad. Es un homenaje a la lucha pacífica del pueblo catalán, es la «voz del pueblo».

Vox populi. A ballot box inclined on two sticks, like those of a garrotte, with chains, vestiges of a past that the ballot box erases. A man leaving the ballot box, standing tall in his dignity, his grandeur, gives his all for freedom. This is a tribute to the peaceful struggle of the Catalan people, it is the "voice of the people".

ENRIC MAURI

Cardedeu, 1957

Un pas ferm. Les pedres de la vinya del meu pare porten l'urna, els sobres fan al·lusió a l'acte de votar, contenen els desigs i els sentiments de 120 persones, unes herbes remeieres i aromàtiques que curen tots els mals. I, a sobre, unes botes militars que tot ho oprimeixen, però cada vegada sorgeixen més pedres.

Un paso firme. Las piedras de la viña de mi padre llevan la urna, los sobres hacen alusión al acto de votar, contienen los deseos y los sentimientos de 120 personas, unas hierbas medicinales y aromáticas que curan todos los males. Y, encima, unas botas militares que todo lo oprimen, pero cada vez surgen más piedras.

A firm step. My father's vineyard stones support the ballot box, the envelopes refer to the act of voting, contain the desires and feelings of 120 people, remedial and aromatic herbs which cure all ills. Above, military boots which oppress it all, but more and more stones emerge.

CARME MIQUEL

Barcelona, 1956

Oxímoron. L'urna capgirada està il·luminada amb la llum del somni l'interior. L'I-O va ser un dia oxímoron, fet de sentits contradictoris.

Oximoron. La urna invertida està il·luminada con la luz del sueño en su interior. El I-O fue un día oxímoron, hecho de sentidos contradictorios.

Oxymoron. The upside-down ballot box is lit with the light of the dream inside. I-O was an oxymoron day of contradictory meanings.

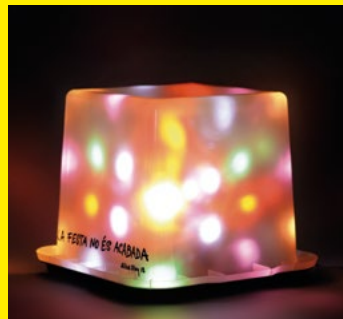
PERE NOGUERA

La Bisbal d'Empordà, 1941

Brides. Les brides entortolliguen objectes del dia a dia, bastons fets per un veí, una escombra, un cullerot, una tuba... L'artista crea lligams, desvetlla lectures poc habituals. La taula d'escola ens indica que els punts de votació eren centres escolars? Potser, però la raó principal de la seva presència és que era el taller de l'artista.

Bridas. Las bridas sujetan objetos del día a día, bastones hechos por un vecino, una escoba, un cucharón, una tuba... El artista crea vínculos, desvela lecturas poco habituales. ¿La mesa de escuela nos indica que los puntos de votación eran centros escolares? Quizás, sin embargo, la razón principal de su presencia es que era el taller del artista.

Bridles. Bridles coiling around everyday items, walking sticks made by a neighbour, a broom, a ladle, a tube and so on. The artist creates links, reveals unusual readings. Does the school desk tell us that the voting points were schools? Perhaps, but the main reason for its presence is that it was the artist's workshop.

GILLES ONLY

Saint-Germain-en-Laye, 1956

La festa no és acabada. El procés com una festa... Les llums de la festa ens indiquen que aquesta encara no s'ha acabat, els colors múltiples, les esperances i les alegries d'un futur desitjat giren en silenci com a resposta als girofars blaus de la Guàrdia Civil.

La fiesta no ha terminado. El *procés* como una fiesta... Las luces de la fiesta nos indican que esta todavía no se ha terminado, los múltiples colores, las esperanzas y las alegrías de un futuro deseado giran en silencio como respuesta a los girofars azules de la Guardia Civil.

The party isn't over. The process as a festival... The festive lights show us that this is not over; the multiple colours, the hopes and joys for a yearned-for future revolve in silence in response to the flashing blue lights of the Guàrdia Civil.

FREDERIC PERERS

Barcelona, 1974

Afer intern. Les Nacions Unides reconeixen, en el Pacte Internacional dels Drets Civils, que cada poble pot decidir el seu futur. «És un afer intern», és la resposta que ha rebut el poble català per part de la Unió Europea, que ha partit per la meitat el seu desig democràtic, destrossant l'urna i menyspreant el vot.

Asunto interno. Las Naciones Unidas reconocen, en el Pacto Internacional de los Derechos Civiles, que cada pueblo puede decidir su futuro. «Es un asunto interno», es la respuesta que ha recibido el pueblo catalán por parte de la Unión Europea, que ha partido por la mitad su deseo democrático, destrozando la urna y anulando el voto.

Internal matter. The United Nations recognises, under the International Covenant on Civil and Political Rights, that every people is entitled to decide its own future. "It is an internal affair", is the response that the Catalan people have received from the European Union, which has cut in half their democratic desire, by destroying the ballot box and annulling the vote.

ENRIC PLADEVALL

Vic, 1951

In Memoriam 1 octubre 2017. «Bon cop de falç, bon cop de falç, defensors de la terra», la potència de la falç que travessa l'urna uneix en una imatge l'1-O a tota la història de Catalunya, a segles de reivindicacions i de lluites. Podria ser l'himne de l'u d'octubre.

In Memoriam 1 octubre 2017. «Bon cop de falç, bon cop de falç, defensors de la terra», la potencia de la hoz que atraviesa la urna une en una imagen el 1-O a toda la historia de Cataluña, a siglos de reivindicaciones y de luchas. Podría ser el himno del uno de octubre.

In Memoriam October 1st, 2017. "A good blow with the sickle, a good blow with the sickle, defenders of the land", the power of the sickle that pierces the ballot box links the image of 1 October to the whole of Catalan history, to centuries of protest and struggle. It could be the 1 October anthem.

XEVI PRAT

Olot, 1963

Danger. Democracy risk (Perill. Risc de democràcia). Alerta! Llum vermella! L'urna és perillosa, conté un verí invisible, com radioactiu, que s'anomena *democràcia*. L'artista denuncia la repressió de l'Estat espanyol, els presos polítics, les condemes de tota mena contra la llibertat d'expressió. És la denúncia d'una Espanya que ja no és plenament democràtica.

Peligro. Riesgo de democracia. ¡Alerta! ¡Luz roja! La urna es peligrosa, contiene un veneno invisible, como radiactivo, que se llama *democracia*. El artista denuncia la represión del Estado español, los presos políticos, las condenas de todo tipo contra la libertad de expresión. Es la denuncia de una España que ya no es plenamente democrática.

Danger, democracy risk. Warning! Red light! The ballot box is dangerous, it contains an invisible poison, like radioactivity, which is called *democracy*. The artist denounces the Spanish State for its repression, the political prisoners, the condemnations of all and sundry against freedom of expression. It is an indictment of a Spain that is no longer fully democratic.

JAUME RIBAS

Palou, 1944

Octubre. L'urna com a símbol de la resistència que ens ha de portar a la plenitud. L'artista reivindica el paper de la cultura i de l'art dins una nova República, amb la papereta que és una pintura seva. Ribas, amb Enric Pladevall i Salvador Juanpere, va ser un dels impulsors del Manifest dels artistes visuals pel dret a decidir el 1994.

Octubre. La urna como símbolo de la resistencia que nos tiene que llevar a la plenitud. El artista reivindica el papel de la cultura y del arte dentro de una nueva República, con la papeleta que es una pintura suya. Jaume Ribas, con Enric Pladevall y Salvador Juanpere, fue uno de los impulsores del Manifiesto de los artistas visuales por el derecho a decidir en 1994.

October. The ballot box as a symbol of resistance that must lead to plenitude. The artist asserts the role of culture and art inside the new Republic, with The ballot paper that is one of his paintings. Jaume Ribas, together with Enric Pladevall and Salvador Juanpere, was one of the prime movers of the Visual Artists' Manifesto for the Right to Decide, in 1994.

ANTÒNIA RIPOLL

Barcelona, 1961

Llavors (som) llavor. L'urna, símbol de dignitat, de lluita i de llibertat, conté la voluntat del poble català, les llavors d'un futur per conquerir i construir. «Ens volen enterrar, i no saben que som llavor.»

Semillas (somos) semilla. La urna, símbolo de dignidad, de lucha y de libertad, contiene la voluntad del pueblo catalán, las semillas de un futuro para conquistar y construir. «Nos quieren enterrar, y no saben que somos semilla».

Sow (we are) seed. The ballot box, a symbol of dignity, struggle and freedom, contains the will of the Catalan people, the seeds of a future to be won and built. "They want to bury us but fail to realise we are seeds."

ANDRÉ ROBER

La Plaine-des-Palmistes, 1955

Sans titre. El poder de l'artista és petit, però ha de ser efectiu. L'artista és un gran defensor de la cultura criolla. Un *collage* a la part superior de l'urna retalla una sardana, com a símbol de germanor, sobre papers de la Casa Musical de Perpinyà, lloc cultural mixt.

Sin título. El poder del artista es pequeño, pero tiene que ser efectivo. El artista es un gran defensor de la cultura criolla. Un *collage* en la parte superior de la urna recorta una sardana, como símbolo de hermandad, sobre folletos de la Casa Musical de Perpignan, espacio cultural mixto.

Untitled. The artist's power is small but aims to be effective. The artist is a great defender of creole culture. A *collage* on the upper part of the ballot box depicts a "sardana" dance, as a symbol of brotherhood, on paper from the Casa Musical de Perpinyà, a place of mixed culture.

DOLORS RUSIÑOL MASRAMON

Vic, 1959

Catalunya 1 d'octubre del 2017. L'urna està recoberta dels diaris del 2 d'octubre, que es poden llegir des de l'interior, a fora el suport està totalment pintat. Una senyora gran amb una papereta a la mà és a punt de votar, envoltada per una multitud enfrontada a les forces policials. Significa la força de la unió de la gent davant la repressió.

Catalunya 1 de octubre. La urna está recubierta de los diarios del 2 de octubre, que se pueden leer desde el interior, por fuera el soporte está totalmente pintado. Una señora mayor con una papeleta en la mano está a punto de votar, rodeada por una multitud enfrentada a las fuerzas policiales. Significa la fuerza de la unión de la gente ante la represión.

Catalunya, October 1 2017. The ballot box is covered in newspapers from 2 October, which can be read from inside; the outside is completely painted over. An elderly woman with a ballot paper in her hand is about to vote, surrounded by a crowd confronting the police, representing the strength of the people's unity in the face of repression.

ESTEVE SABENCH

Perpinyà, 1956

Tardor 2017, mentrestant el vot brota. Una urna plena de vots està brotant sobre una base coberta de titulars de la premsa espanyola de la tardor del 2017, quan la informació esdevé menyspreu i propaganda. Malgrat la repressió, el vot independentista va creixent a cada elecció. «Un arbre que cau fa més soroll que un bosc que creix».

Otoño 2017, mientras tanto el voto brota. Una urna llena de votos está brotando sobre una base cubierta de titulares de la prensa española del otoño de 2017, cuando la información se convierte en menosprecio y propaganda. A pesar de la represión, el voto independentista va creciendo en cada elección.

Autumn 2017, meanwhile, voting blooms. A ballot box full of votes rises up from a base covered in Spanish press headlines from the autumn of 2017, when the news became disparaging and propagandistic. For all the repression, the independence vote has been increasing at each election. "A falling tree makes more noise than a growing forest".

GERARD SALA

Tona, 1942

Emergir a la llum. L'urna, pintada per dintre, ens mostra una mescla violenta de blancs i negres, que simbolitza les lluites per la llibertat de les urnes. D'aquest caos emergeix a la llum una Catalunya de colors purs i tendres, la desitjada nova República.

Emerger a la luz. La urna, pintada por dentro, nos muestra una mezcla violenta de blancos y negros, que simboliza las luchas por la libertad de las urnas. De este caos emerge a la luz una Cataluña de colores puros y tiernos, la deseada nueva República.

To see the light. The ballot box, painted inside, shows us a violent mixture of whites and blacks, symbolising the struggles for freedom to vote. From this chaos there emerges a Catalonia of pure and tender colours, the desired new Republic.

CARME SANGLAS

Barcelona, 1953

Ombres blanques. Ombres blanques de mans que són empremtes i que envolten i protegeixen l'urna intacta. Mans alçades de la no-violència, mans com ocells blancs de pau, mans suaus i lleugeres, mans invencibles. Cada mà és un vot, una voluntat.

Sombras blancas. Sombras blancas de manos que son huellas y que rodean y protegen la urna intacta. Manos alzadas de la no-violencia, manos como pájaros blancos de paz, manos suaves y ligeras, manos invencibles. Cada mano es un voto, una voluntad.

White shadows. While shadows of hands which are imprinted and surround and protect the entire ballot box. Hands raised to signal non-violence, hands like white birds of peace, gentle and light hands, invincible hands. Each hand is a vote, a will.

CLARET SERRAHIMA

Barcelona, 1950

Democràcia cremada. Les restes d'una urna tallada, aixafada, cremada amb tota l'energia física per visualitzar la força destructiva dels enemics de la llibertat i de la democràcia, instal·lades sobre un luxós pedestal de fusta, esdevenen un monument a la democràcia.

Democracia quemada. Los restos de una urna cortada, aplastada, quemada con toda la energía física para visualizar la fuerza destructiva de los enemigos de la libertad y de la democracia, instalados sobre un lujoso pedestal de madera, se convierten en un monumento a la democracia.

Burnt democracy. The remains of a ballot box cut up, crushed and burnt with great physical force to display the destructive force of the enemies of freedom and democracy, set on a luxurious wooden pedestal, become a monument to democracy.

SERVAND SOLANILLA

Olot, 1970

Polipropilè 100%. L'1 d'octubre va ser la batalla de les porres contra les urnes. Dues maneres de veure la democràcia, què tenen en comú? El polipropilè pur que les constitueix, una urna pesa com quatre porres... Aquesta obra presenta el procés alquímic de transformació de l'urna en porres.

Polipropileno 100%. El 1 de octubre fue la batalla de las porras contra las urnas. Dos formas de ver la democracia, ¿qué tienen en común? El polipropileno puro que las constituye, una urna pesa como cuatro porras... Esta obra presenta el proceso alquímico de transformación de la urna en porras.

Polypropylene 100%. 1 October was the battle of truncheons against ballot boxes. Two ways of seeing democracy, what do they have in common? The pure polypropylene they are made from means a ballot box weighs as much as four truncheons. This work presents the alchemist process of transforming the ballot box into truncheons.

DAVID TORRENTS-JACQUELINE MOLNÁR

Barcelona, 1971. Budapest, 1973

Ofegat. Els artistes i la seva família ofegats dins l'urna sense poder-se expressar. Necessiten aire. És la metàfora d'uns dies passats defensant el vot, por, dubtes, dolor, riures, abraçades, una trobada a porta tancada a l'escola per defensar la democràcia.

Ahogado. Los artistas y su familia ahogados dentro de la urna sin poder expresarse. Necesitan aire. Es la metáfora de unos días pasados defendiendo el voto, miedo, dudas, dolor, risas, abrazos, una cita a puerta cerrada en la escuela para defender la democracia.

Drowned. The artists and their family are suffocating inside the ballot box unable to express themselves. They need air. This is a metaphor of several days spent defending the right to vote and of fear, doubt, pain, laughter, hugging, a meeting at school behind closed doors to defend democracy.

FRANCESC TORRES

Barcelona, 1948

Crònica democràtica o la síndrome de Creont. Una democràcia de rebaixes... Creont era rei de Tebes, era un tirà i no va fer cas de l'avis del poble, es va enfrontar a Antigona i no va voler donar sepultura al seu germà traïdor de la pàtria. L'artista fa un paral·lisme amb la situació d'Espanya i Catalunya, la resposta a l'urna és el tanco.

Crónica democrática o el síndrome de Creonte. A cheap democracy... Creonte was the king of Thebes, a tyrant who paid no heed to the warnings of the people, who confronted Antigone and refused to provide a burial for her brother, who had betrayed the motherland. The artist draws a parallel with the situation of Spain and Catalonia, the response to the ballot box is a tank.

Democratic chronicle or the Creont syndrome. A cheap democracy... Creon was the king of Thebes, a tyrant who paid no heed to the warnings of the people, who confronted Antigone and refused to provide a burial for her brother, who had betrayed the motherland. The artist draws a parallel with the situation of Spain and Catalonia, the response to the ballot box is a tank.

MONTSE VENDRELL

Paris, 1969

Groc de cadmi intens. El color groc, però no qualsevol groc, el groc de cadmi, i no el groc de la galda, de la bandera espanyola, és l'or de la identitat de l'artista, el groc utilitzat per reclamar la llibertat dels presos polítics, l'urna s'il·lumina d'aquesta llum groga intensa. Es pot llegir com el codi de barres de l'1-O.

Amarillo Cadmio intenso. El color amarillo, pero no cualquier amarillo, el amarillo de cadmio, y no el amarillo de la gualda, de la bandera española, es el oro de la identidad del artista, el amarillo utilizado para reclamar la libertad de los presos políticos, la urna se ilumina con esta luz amarilla intensa. Se puede leer como el código de barras del 1-O.

Intense Cadmium yellow. The colour yellow, not just any yellow but cadmium-yellow, and not the weld-yellow of the Spanish flag, is the gold of the artist's identity, the yellow used to demand the freedom of the political prisoners. The ballot box is lit with this intense yellow light. It can be read like the bar codes of 1 October.

CHRISTIAN VILA

Ceret, 1951

1-O. Les imatges de gent indefensa, gent gran, «les nostres mares» colpejades per la barbaritat policial han marcat profundament Christian Vila. La seva obra ens presenta el caos de la càrrega policial en el segon pla d'una urna presonera de fil·ferro, ostatge del poder.

1-O. Las imágenes de gente indefensa, ancianos, «nuestras madres» golpeadas por la barbaridad policial han marcado profundamente a Christian Vila. Su obra nos presenta el caos de la carga policial como telón de fondo de una urna prisionera de alambre, rehén del poder.

1-O. The images of defenceless people, elderly people, "our mothers" struck by police barbarity made a profound impression on Christian Vila. His work presents us with the chaos of the police charge in the background of ballot box imprisoned in wire, a hostage to power.

MARGA XIMENEZ

Barcelona, 1950

Llana, mirall i plomada. La llana que representa la calidesa de la ciutadania, amb finalitat de teixit com el teixit social, el mirall com a representació de la realitat, i la plomada com a símbol d'equitat i de justícia i com a eina de construcció i, per extensió, de construcció de la nova República.

Lana, espejo y plomada. La lana que representa la calidez de la ciudadanía, con finalidad de tejido como el tejido social, el espejo como representación de la realidad y la plomada como símbolo de equidad, y de justicia y como herramienta de construcción y, por extensión, de construcción de la nueva República.

Wool, mirror and plumb. The wool that represents the warmth of the citizens, fabric as the social fabric, the mirror as a representation of reality, the plumb line as a symbol of fairness and justice, as a building tool and, by extension, for building the new Republic.

Exposició/Exposición/Exhibition

Organització i producció/Organización y producción/Organisation and production
Comitè de solidaritat catalana-Catalunya Nord, Hervé Pi

Comissariat/Comisarios/Curators
Fina Duran, Esteve Sabench

Direcció i disseny de muntatge/Dirección y diseño de montaje/Display direction and design
Jordi Tolosa

Catàleg/Catálogo/Catalogue

Edició/Edición/Edition
Cinta Massip

Disseny/Diseño/Design
David Torrents

Fotografia de les obres/Fotografía de las obras/Photographs of projects
Robin Townsed

Traduccions/Traducciones/Translations
Nathalie Bittoun-Debruynne, Marie Costa, Asmblea Nacional Catalana

Agraïments/Agradecimientos/Acknowledgements

Aquest projecte ha estat possible gràcies a la col·laboració desinteressada d'autors, artistes, dissenyadors, fotògrafs, traductors, empreses i tots els professionals que han posat els seus coneixements i treball per aconseguir tirar endavant el projecte.

El catàleg ha estat possible gràcies a aportacions particulars desinteressades. «Tothom pot ajudar»

Este proyecto ha sido posible gracias a la colaboración desinteresada de artistas, autores, diseñadores, fotógrafos, traductores, empresas y todos los profesionales que han ofrecido sus conocimientos y su trabajo.

El catálogo ha sido posible gracias a aportaciones desinteresadas de particulares. «Todo el mundo puede ayudar»

The catalogue has been made possible thanks to private, selfless contributions. "Everyone can help"

Amb la col·laboració de/Con la colaboración de/With the collaboration of
**Fundació Vilacasa
Galeria Odile Oms, Ceret**

Arts Santa Mònica
Centre de la creativitat

La rambla, 7
08002 Barcelona
T 935 671 110
Entrada lliure

De dimarts a dissabte d'11 h a 21 h
Diumenges i festius d'11 h a 17 h
Dilluns tancat

www.artssantamonica.cat

Produeix:
Comitè de solidaritat catalana-Catalunya Nord

Col·labora:
Fundació Vilacasas
Galeria Odile Oms, Ceret

